EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2019 02 05
COM(2019) 47 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1921/2006 dėl statistinių duomenų apie valstybėse narėse iškrautus žuvininkystės produktus teikimo įgyvendinimo

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1921/2006 dėl statistinių duomenų apie valstybėse narėse iškrautus žuvininkystės produktus teikimo įgyvendinimo

1. BENDROSIOS APLINKYBĖS

Komisija (Eurostatas) pagal Reglamentą (EB) Nr. 1921/2006[1] (toliau – reglamentas) renka statistinius duomenis apie iškrautus žuvininkystės produktus. Remiantis reglamentu, iškrauti produktai – tai valstybių narių teritorijoje iš ES ir ELPA žvejybos laivų iškrauti arba iš valstybių narių laivų ne ES teritorijoje iškrauti ir paskui į ES importuoti žuvininkystės produktai[2]. Reglamento 10 straipsnyje nustatyta, kad Komisija turi kas 3 metus pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje visų pirma įvertinama statistinių duomenų kokybė ir reikalingumas. Ataskaitoje taip pat turi būti išanalizuotas statistinių duomenų apie iškrautus produktus rinkimo sistemos ekonominis efektyvumas ir nurodoma geriausia praktika, kuria būtų galima dalytis siekiant sumažinti darbo krūvį nacionaliniu lygmeniu ir kurią taikant būtų galima gerinti duomenų naudą ir kokybę.

Reglamentas taikomas ES valstybėms narėms ir Norvegijai, Islandijai bei Lichtenšteinui. Vis dėlto, kadangi jis susijęs su iškraunamu jūros laimikiu, prieigos prie jūros neturinčioms šalims įpareigojimas teikti duomenis netaikomas.

Ši ataskaita grindžiama i) 2016 ataskaitinių metų duomenis teikiančių valstybių narių Eurostatui pateiktomis iškrautų jūrų produktų kokybės ataskaitomis, ii) reikalavimų laikymosi analize ir iii) Eurostato surinktais duomenimis apie išlaidas.

2010 m. lapkričio mėn.[3], 2014 m. balandžio mėn.[4] ir 2016 m. gegužės mėn.[5] Komisija priėmė ankstesnes pagal minėtą reglamentą pateiktų statistinių duomenų apie iškrautus produktus vertinimo ataskaitas.

Eurostato žuvininkystės statistika apima ne tik išsamius iškrautų produktų kiekio duomenis, bet ir išsamius laimikio, laivyno ir akvakultūros statistinius duomenis. Kiti Komisijos

[1] 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1921/2006 dėl statistinių duomenų apie valstybėse narėse iškrautus žuvininkystės produktus teikimo ir panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1382/91 (OL L 403, 2006 12 30, p. 1).

[2] Tai reiškia, kad šie statistiniai duomenys nėra palyginami su pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1224/2009 laivo vėliavos valstybės renkamais iškrovimo duomenimis.

[3] Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Reglamento (EB) Nr. 1921/2006 dėl statistinių duomenų apie valstybėse narėse iškrautus žuvininkystės produktus teikimo įgyvendinimo; KOM(2010) 675 galutinis.

[4] Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Reglamento (EB) Nr. 1921/2006 dėl statistinių duomenų apie valstybėse narėse iškrautus žuvininkystės produktus teikimo įgyvendinimo; COM(2014) 240 *final*.

[5] Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Reglamento (EB) Nr. 1921/2006 dėl statistinių duomenų apie valstybėse narėse iškrautus žuvininkystės produktus teikimo įgyvendinimo; COM(2016) 239 *final*.

departamentai, daugiausia – Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinis direktoratas (Jūrų reikalų ir žuvininkystės GD), taip pat renka daug administracinių duomenų, kad galėtų valdyti bendrą žuvininkystės politiką. Eurostato renkami statistiniai duomenys ir Jūrų reikalų ir žuvininkystės GD renkami administraciniai duomenys iš dalies sutampa. Eurostatas, atsižvelgdamas į visus Komisijos ir kitų tarptautinių organizacijų surinktus duomenis, pradėjo Europos žuvininkystės statistikos (apimančios laimikio, iškrautų produktų ir akvakultūros statistinius duomenis) vertinimą, kuriame dėmesys sutelkiamas į i) reikalingumo, ii) veiksmingumo, iii) efektyvumo, iv) suderinamumo, v) statistinės kokybės ir vi) surinktų statistinių duomenų ES pridėtinės vertės vertinimą.

Šioje ataskaitoje atsižvelgiama tik į Eurostato surinktus statistinius duomenis apie iškrautus produktus, kuriems taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1921/2006.

2. PAGRINDINĖS IŠVADOS

2.1. Punktualumas ir išsamumas

2.1.1. Punktualumas

Pastaraisiais metais duomenų perdavimo punktualumas pagerėjo – dauguma valstybių narių duomenis siunčia laiku. Kalbant apie pusės duomenis teikiančių valstybių narių perduotus 2016 ataskaitinių metų duomenis, reikėjo atlikti tam tikrų pataisymų. Dažniausiai šie pakeitimai buvo atlikti per priimtiną laikotarpį.

Komisija (Eurostatas) skelbia duomenis iš karto po jų patvirtinimo, o visi skaičiai būna pateikiami Eurostato viešoje duomenų bazėje praėjus vienam mėnesiui nuo duomenų perdavimo termino pabaigos. Prireikus duomenis galima bet kuriuo metu peržiūrėti.

2.1.2. Išsamumas

Nuo 2015 m. duomenų išsamumas pagerėjo. Šiuo metu yra nustatytos beveik visų žuvininkystės produktų privalomosios vieneto kainos, dėl kurių anksčiau yra kilę problemų. 2015 m. Žuvininkystės statistikos ekspertų grupės posėdyje Eurostatas paaiškino atitinkamus duomenų teikimo nurodymus.

Duomenų išsamumas taip pat pagerėjo dėl priemonių, kurių kai kurios valstybės narės ėmėsi siekdamos gerokai išplėsti savo tyrimus apie laivų tipus, užsienio laivus ir rūšis. Tik trys valstybės narės teigė nerenkančios duomenų apie produktus, iškraunamus iš trumpesnių nei 10 metrų ilgio laivų.

2.2. Nuoseklumas

2.2.1. Kokybė ir tikslumas

Bendra duomenų kokybė buvo gera, o trečdalis valstybių narių pranešė, kad nuo paskutinio vertinimo ataskaitos kokybė pagerėjo. Daugumos valstybių narių manymu, atsakymų

nepateikimo lygis ir nepakankama aprėptis buvo labai maži. Labai nedaug valstybių narių pranešė apie klaidas, susijusias su matavimais ar imtimis, o galimas neteisingas klasifikavimas, valstybių narių manymu, neturėjo poveikio duomenų kokybei. Pusėje duomenis pateikusių šalių vykdant patikros procedūrą iškrautų produktų kiekiai buvo kryžmiškai tikrinami, t. y. sutikrinami su laimikio statistiniais duomenimis arba kitų nacionalinių duomenų šaltinių duomenimis.

2.2.2. Palyginamumas

Eurostato pateiktose duomenų teikimo gairėse paaiškinta, kokiems iškraunamiems produktams taikomas reglamentas. Šios gairės padėjo pagerinti ne tik duomenų išsamumą, bet ir šalių duomenų palyginamumą.

2.3. Reikalingumas

Statistiniai duomenys apie ES teritorijoje iškrautų žuvininkystės produktų kiekį ir kainas padeda Komisijai vykdyti įsipareigojimus dėl rinkos tyrimų. Šie duomenys būtini, kad visoje tiekimo grandinėje būtų galima stebėti ir analizuoti ES žuvininkystės produktų rinkas.

Jie taip pat galėtų būti reikalingi tiriant prievolę [6] iškrauti ir į atitinkamą kvotą įskaičiuoti visą reglamentuojamų komercinių rūšių laimikį.

Valstybės narių teigimu, nacionaliniu lygmeniu yra visapusiškai tenkinami visi duomenų naudotojų poreikiai. Esami nacionaliniai teisės aktai apima visus ES reglamente nurodytus kintamuosius rodiklius, apie kuriuos būtina pateikti statistinius duomenis.

2.4. Prieinamumas

2.4.1. Internetinė duomenų bazė

Iškrautų produktų statistika skelbiama Komisijos (Eurostato) viešoje duomenų bazėje[7] pateikiamose išsamiose šalių lentelėse, taip pat bendroje suvestinėje lentelėje, kurioje pateikiami labiau apibendrinti ES ir nacionaliniai duomenys.

Pusė duomenis teikiančių valstybių narių duomenis skelbia ir naudotojams prieinamose nacionalinio lygmens internetinėse duomenų bazėse.

2.4.2. Leidiniai ir duomenų lentelės

Komisija (Eurostatas) internetiniame straipsnių rinkinyje „Statistics Explained“ ir statistikos leidiniuose[8] skelbia duomenis ir straipsnius, susijusius su statistiniais duomenimis apie iškrautus produktus.

---

[6] 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB, 15 straipsnis.

[7] http://ec.europa.eu/eurostat/data/database (tik anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis).

Pusė duomenis teikiančių šalių parengė elektroninių leidinių.

[8] Naujausias – „Žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės statistika“, 2017 m. leidimas, ISBN 978-92-79-75765-5 (tik anglų kalba).

2.4.3. Metaduomenys

Komisija (Eurostatas) kas 3 metus renka nacionalines kokybės ataskaitas – jomis grindžiama ši ataskaita. Nacionalinėse ataskaitose pateikiama išsami informacija apie duomenų kokybę ir jų rinkimo metodus. Nacionalinės kokybės ataskaitos rengiamos pagal Europos statistikos sistemos (ESS) gaires ir yra kaupiamos ESS metaduomenų tvarkytuvėje.

2.5. Duomenų konfidencialumas

Komisijai (Eurostatui) teikiami duomenys apie iškrautus produktus apima vos kelis konfidencialius kintamuosius rodiklius. 2016 m. dviem valstybėms narėms kilo su konfidencialumu susijusių problemų – jas lėmė vieno žvejybos laivo veikla tam tikrame žvejybos rajone. Taigi duomenys apie visą ES kiekį ir vertę išliko konfidencialūs. Konfidencialių duomenų dalis, palyginti su visos ES duomenimis, buvo nedidelė: 2016 m. Komisijos (Eurostato) viešoje duomenų bazėje šie duomenys sudarė tik 1,5 proc. visų pateiktų su ES 28 susijusių duomenų verčių.

3. NAŠTA IR EKONOMINIS VEIKSMINGUMAS

Pusė duomenis teikiančių valstybių narių teigė, kad po ankstesnės ataskaitos pateikimo jų veiksmingumas padidėjo. Trečdalis valstybių narių teigė, kad joms pavyko sumažinti respondentams tenkančią naštą, kadangi jos naudoja naudotojams patogesnius klausimynus arba taiko paprastesnius duomenų perdavimo būdus.

ESS atliko naštos ir sąnaudų, susijusių su duomenų rinkimo Europos statistikai rengti procesu, analizę. Apie 17 valstybių narių (iš 23 valstybių narių, teikiančių statistinius duomenis apie iškrautus produktus) atsiuntė su našta susijusius duomenis, išreikštus etato ekvivalentais (EE). Be to, įvertinta, kad trijose valstybėse narėse, kurios galėjo pateikti tik bendrus statistinius duomenis apie žvejybos laimikį ir iškrautus produktus, su iškrautais produktais susijusi našta sudaro maždaug pusę visos jų patiriamos naštos. Našta sudarė 0,01–11 EE, o pusėje valstybių narių, pateikusių duomenis apie naštą, ji sudarė mažiau negu 0,25 EE.

Į kai kurių iš 17 šalių atsiųstus duomenis buvo įtrauktos tiesioginės ir netiesioginės išlaidos. Apytikriu vertinimu, dviejų valstybių narių, kurios negalėjo atskirai nurodyti duomenų apie laimikį rinkimo ir duomenų apie iškrautus produktus rinkimo išlaidų, išlaidos sudarė maždaug pusę visos vertės. Kiekvienos šalies vidutinės metinės statistinių duomenų apie nacionaliniu lygmeniu iškrautus produktus rinkimo išlaidos siekė apie 109 000 EUR. Palyginti su bendra iškrautų produktų verte, bendros duomenų apie iškrautus produktus rinkimo išlaidos siekė 0,08 proc. visos iškrautų produktų vertės.

4. IŠVADOS

Pastaraisiais metais pagerėjo statistinių duomenų apie iškrautus produktus punktualumas, išsamumas ir nuoseklumas. Valstybės narės teikia patikimą informaciją apie ES iškrautų

žuvininkystės produktų kiekį ir vertę, taip pat labai naudingus išsamius rūšių lygmens duomenis, kurie turi būti naudojami analizuojant ES žuvų rinką.

Eurostato duomenų teikimo gairės padėjo užtikrinti, kad duomenys apie iškrautus produktus būtų nuoseklesni. Be to, kadangi nacionaliniai duomenų teikėjai ėmėsi atitinkamų priemonių, duomenys tapo kokybiškesni ir teikiami punktualiau.

Vidutinės metinės kiekvienos valstybės narės statistinių duomenų apie iškrautus produktus rengimo išlaidos siekė 109 000 EUR. Tačiau vidutinė statistinių duomenų apie iškrautus produktus surinkimo išlaidų dalis, palyginti su bendra iškrautų produktų ekonomine verte, sudarė mažiau nei 0,1 proc.

5. REKOMENDACIJOS

Nacionaliniu lygmeniu šalys turėtų toliau skatinti naudoti elektroninius klausimynus, nes jie padeda veiksmingiau rinkti duomenis.

Sistemingai atliekant kryžminę duomenų patikrą, t. y. juos sutikrinant su kitais nacionaliniais duomenimis, būtų užtikrintas geresnis duomenų nuoseklumas. Duomenų patikimumas taip pat padidėtų, jei patvirtinimo patikrinimai būtų atliekami automatizuotai.

Komisija (Eurostatas) siekia nuolat gerinti Europos statistikos kokybę ir prieinamumą. Komisija taip pat įsipareigojusi sumažinti valstybėms narėms ir respondentams tenkančią naštą. Šiuo tikslu Komisija į savo 2018 m. metinę darbo programą[9] įtraukė žuvininkystės statistikos rengimo procesų racionalizavimo ir supaprastinimo projektą. Į šį projektą įtrauktas žuvininkystės (laimikio, iškrautų produktų ir akvakultūros) statistinių duomenų, kuriuos Eurostatas šiuo metu renka, vertinimas. Vertinimas bus atliekamas atsižvelgiant į kitų Komisijos generalinių direktoratų ir tarptautinių organizacijų renkamus žuvininkystės duomenis. Taip bus padedama užtikrinti, kad Eurostato renkami žuvininkystės statistiniai duomenys būtų tinkamesni savo paskirčiai. Vertinimas bus baigtas 2019 m. vasarą.

[9] http://ec.europa.eu/eurostat/web/ess/-/annual-work-programme-2018 (tik anglų kalba).